

Lasten aleksitymiakysely (CAM)

Lasten aleksitymiakysely (CAM) on suunniteltu vanhemman tai muun huoltajan täytettäväksi. CAM kehitettiin tutkimuksessa, johon osallistui 5–17-vuotiaiden lasten vanhempia (Way, Applegate, Cai, Kimball-Franck, Black-Pond, Yelsma, Roberts, Hyter, & Muliett, 2010).

Aleksitymian käsite on määritelty eri tavoin. Yksinkertaisesti ilmaistuna se on sanojen puutetta tunteille (Buchanan, Waterhouse, & West, 1980); monimutkaisemmin ilmaistuna se määritellään ”vaikeudeksi tunnistaa ja kuvata tunteita, vaikeudeksi erottaa toisistaan tunteita ja kehollisia tuntemuksia, mielikuvituskyvyn puutteeksi ja keskittymiseksi ulkoiseen maailmaan sisäisten tunteiden sijaan” (Nemiah & Sifneos, 1970; Nemiah, Freyberger, & Sifneos, 1976; Marty & de M’Uzan, 1963, lainaus Hendryx, Haviland, & Shaw, 1991, s. 227–228). Lasten aleksitymiakyselyllä on yksiulotteinen faktorirakenne, ja se mittaa vaikeuksia ilmaista tunteita.

Pisteytysohje: Muodosta yhteispistemäärä laskemalla yhteen pisteet kaikista osioista.

Kyselyn tulkitseminen: Korkeammat pistemäärät ilmaisevat kasvanutta aleksitymiaan liittyvää käyttäytymistä.

CAM on tarkoitettu klinikoille käytettäväksi seulontavälineenä hoidon ohjaamisen tueksi. Mittarin tulosten tulkinnassa odotetaan käytettävän kliinistä harkintaa.

Viittaus CAM:iin:

Way, I., Applegate, B., Cai, X., Kimball-Franck, L., Black-Pond, C., Yelsma, P., Roberts, E., Hyter, Y., & Muliett, M. (2010). Children’s Alexithymia Measure (CAM): A new instrument for screening difficulties with emotional expression. *Journal of Child and Adolescent Trauma*, 3, 303-318.

Children’s Alexithymia Measure (CAM) -tutkimusprojektia rahoitti Substance Abuse and Mental Health Services Administration (SAMHSA 5 U79 SM56207) Southwest Michigan Children’s Trauma Assessment Center:ille (Länsi-Michiganin yliopisto) myönnetyllä apurahalla osana National Child Traumatic Stress Initiative’s Collaborative Response to Traumatized Children:ia. Tämän mittarin ovat kehittäneet kirjoittajat, eikä se välttämättä edusta SAMHSA:n tai NCTSN:n näkemyksiä.

Suomenkielinen käännös: Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE, Tampereen yliopisto 30/08/2024, CAM version 7/25/11 pohjalta.

Lasten aleksitymiakysely (CAM)

Lapsen nimi: _____ Päivämäärä: _____
Syntymäpäivä: _____ Sukupuoli: _____
Lomakkeen täyttäjän nimi: _____ Täyttäjän suhde lapseen: _____

Täyttöohjeet: Kuinka usein olet havainnut lapsen käyttäytyvän kullakin alla kuvatuista tavoista viimeisen kolmen kuukauden aikana? Helpottaaksesi arviointia voit kuvitella myös tyypillisiä samanikäisiä lapsia.

	Ei juuri koskaan	Joskus	Usein	Lähes aina
1. Kysyttäessä miltä hänestä tuntuu, hän puhuu pikemmin siitä, mitä hän on tehnyt	0	1	2	3
2. Hänen on vaikea sanoa olevansa surullinen, vaikka hän näyttää surulliselta	0	1	2	3
3. Hän puhuu epäolennaisista asioista/aiheista sen sijaan, että kertoisi tunteistaan	0	1	2	3
4. Hänellä on pitkiä jaksoja, jolloin tunneilmaisu on vähäistä tai sitä ei ole lainkaan, ja jotka päättyvät voimakkaisiin tunnepurkauksiin	0	1	2	3
5. Hänen on vaikea sanoa olevansa iloinen, vaikka hän näyttää iloiselta	0	1	2	3
6. Hän fyysisesti poistuu tilanteista, joissa häntä pyydetään puhumaan tunteista	0	1	2	3
7. Hän keksii tilanteeseen liittymättömiä tarinoita, kun häneltä kysytään hänen tunteistaan	0	1	2	3
8. Hänen sanalliset tunneilmaisuensa eivät vastaa hänen ei-kielellisiä tunneilmaisujaan	0	1	2	3
9. Hän vaihtaa puheenaihetta kysyttäessä hänen tunteistaan	0	1	2	3
10. Hänellä on haasteita positiivisten tunteiden nimeämisessä (esimerkiksi iloisuus, onnellisuus, innostus)	0	1	2	3
11. Sanoo "unohda se" tai "jätä minut rauhaan", kun häneltä kysytään hänen tunteistaan	0	1	2	3
12. Kysyttäessä hänen tunteistaan, hänellä on vaikeuksia löytää sanoja tai saada niitä sanotuksi	0	1	2	3
13. Hän kuvailee suurinta osaa tunteistaan vähäsanaisesti (saattaa vain sanoa hyvä/huono)	0	1	2	3
14. Hän sanoo "en tiedä", kun häneltä kysytään miksi hän on poissa tolaltaan	0	1	2	3

Way, I., Applegate, B., Cai, X., Kimball-Franck, L., Black-Pond, C., Yelsma, P., Roberts, E., Hyter, Y., & Muliatt, M. (2010). Suomenkielinen käännös: Psykologian opetus- ja tutkimuskeskus PSYKE, Tampereen yliopisto, 30/08/2024